

ZARZĄDZENIE

Dnia 27 kwietnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Wiesław Koziół

w związku z pismem skazanego **M. G.** z dnia 7 marca 2023 r., dotyczącego wznowienia z urzędu postępowania zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 7 grudnia 2022 r., sygn. II AKa 58/22, **nie stwierdzam podstaw do wszczęcia przez Sąd Najwyższy postępowania o wznowienie wskazanego wyżej postępowania z urzędu (art. 542 § 3 k.p.k.).**

UZASADNIENIE

M. G. wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 29 listopada 2021 r., sygn. XII K 97/21, został uznany winnym popełnienia przestępstwa z art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. Wyrok ten, na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego, został następnie zmieniony wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 7 grudnia 2022 r., sygn. akt II AKa 58/22. M. G. został prawomocnie uznany winnym popełnienia przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k.

M. G. w piśmie z dnia 7 marca 2023 r., domaga się wznowienia postępowania z urzędu na podstawie art. 542 § 3 k.p.k. i art. 542 § 1 k.p.k. postępowania zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 7 grudnia 2022 r., sygn. II AKa 58/22. Skazany wskazał naruszenie art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., polegające na nienależytej obsadzie Sądu Apelacyjnego w Warszawie, albowiem w składzie tego Sądu znajdowały się osoby powołane na urząd sędziego sądu powszechnego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w

trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018, poz. 3).

Brak jest podstaw do wznowienie postępowania z urzędu.

W powołanej przez skazanego uchwale składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/2020, OSNK 2020, z. 2, poz.7, w odniesieniu do sędziów sądów powszechnych przyjęto, że: „nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (...) zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym albo wojskowym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3), jeżeli wadliwość procesu powoływania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności". W jej uzasadnieniu wskazano również m.in., że następcza kontrola spełnienia standardu bezstronności i niezawisłości sądu dokonywana jest w konkretnym postępowaniu i ma charakter kontroli sądu, nie zaś poszczególnego sędziego, jej przeprowadzenie nie rzutuje na możliwość udziału danego sędziego w składzie sądu przeprowadzającym inne postępowanie oraz nie może wiązać innego składu sądu. W postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2022 r., sygn. akt I KZP 13/21, LEX nr 3322328, stwierdzono, cyt. „nie jest wykluczone, że mimo powstania zasadniczych wątpliwości co do tego, czy dochowany zostaje standard niezawisłości i bezstronności danego sędziego uczestniczącego w składzie sądu ze względu na objęcie przez niego urzędu w postępowaniu konkursowym przeprowadzonym w sposób ustalony ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, w konkretnych okolicznościach wątpliwości te nie zostaną potwierdzone, co będzie równoznaczne z koniecznością przyjęcia, że skład sądu z jego udziałem spełnia minimalne wymagania dla zachowania niezawisłości i bezstronności." Z kolei w wyroku Sądu

Najwyższego z dnia 14 grudnia 2021 r., sygn. akt .II KK 426/21, OSNK 2022, z. 2, poz. 6, LEX nr 3306166, podkreślono, iż „ocenając zasadność wątpliwości co do bezstronności sędziego (art. 41 § 1 k.p.k.), należy wziąć pod uwagę wszelkie okoliczności, które mogą mieć wpływ na jego zachowanie. Okoliczności te zaś powinny być oceniane przez pryzmat tego, czy z punktu widzenia przeciętnego obywatela zostały spełnione obiektywne warunki postrzegania sędziego jako bezstronnego i niezawisłego, zaś sąd z udziałem tego sędziego, jako sąd niezależny. W powołanym orzeczeniu wskazano również, że okoliczności mogące mieć wpływ na bezstronność sędziego w danej sprawie, muszą zostać wykazane za pomocą konkretnych faktów – co w omawianej sprawie nie miało miejsca. W realiach niniejszej sprawy, ani oskarżony, ani jego obrońca, w toku postępowania odwoławczego nie kwestionowali prawidłowości składu orzekającego Sądu II instancji, nie sygnalizowali wątpliwości co do bezstronności i niezawisłości wylosowanych sędziów, ani nie podejmowali inicjatywy mającej na celu wyłączenie któregośkolwiek z nich. Taka postawa strony postępowania, stanowi istotną okoliczność, wskazującą na to, że nawet w przypadku akceptacji poglądu o wadliwości w procedurze nominacyjnej danych sędziów, ich udział w składzie orzekającym nie narusza standardów prawa do sądu w rozumieniu art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności.

Należy nadto podkreślić, że w dniu 24 lutego 2020 r. Prezes Rady Ministrów skierował do Trybunału Konstytucyjnego wnioski o zbadanie zgodności uchwały połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. z:

- art. 83 ust. 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym,
- art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.,
- art. 379 pkt 4 k.p.c.,
- art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej,
- art. 6 ust. EKPCz,
- art. 2 i art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej,
- art. 179, art. 144 ust. 3 pkt 17, art. 183 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 8 ust. 1, art. 7 i art. 2 Konstytucji RP

Trybunał Konstytucyjny, po rozpoznaniu tego wniosku, wyrokiem z dnia 20 kwietnia 2020 r., sygn. akt U 2/20, orzekł, że uchwała składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20, jest niezgodna z:

- 1. art. 179, art.144 ust. 3 pkt 17, art. 183 ust.1, art. 45 ust.1, art. 8 ust. 1, art. 7 i art. 2 Konstytucji RP,**
- 2. art. 2 i art.4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej,**
- 3. art. 6 ust. 1 EKPCz.**

(por. Dz. U. 2020 r. z dnia 21 kwietnia, poz. 376).

W postanowieniu z dnia 16 września 2021 r., sygn. akt I KZ 29/21, Sąd Najwyższy wyraził pogląd, iż nie może uznać, że orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 kwietnia 2020 r., sygn. akt U 2/20, jest wyrokiem, którego treść objęta jest skutkiem wyznaczonym normą art. 190 ust. 1 Konstytucji RP, a zatem przyjął, że Trybunał Konstytucyjny nie rozstrzygnął kwestii objętej wnioskiem Prezesa Rady Ministrów. Podniósł też, że będąc związany wyrokami Trybunału Konstytucyjnego: z dnia 3 grudnia 2015 r., sygn. akt K 34/15, zam. Dz. U. z 2015 r., W uchwale składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2005 r., I KZP 5/05, OSNKW 2005, z. 6, poz. 48, wyrażono pogląd , że w postępowaniu o wznowienie postępowania, ujętym w art. 542 § 3 k.p.k., istnieje zawsze możliwość wykorzystania inicjatywy stron w celu usunięcia rzeczywistych uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k. Pełne zastosowanie znajduje tu instytucja przewidziana w art. 9 § 2 k.p.k., umożliwiająca stronie wystąpienie z wnioskiem (sygnalizacją) o dokonanie czynności z urzędu. Ta inicjatywa, w razie potwierdzenia zaistnienia wskazanego uchybienia, może prowadzić do wszczęcia z urzędu postępowania wznowieniowego, zaś w braku zaistnienia uchybienia skutkującego obowiązkiem wszczęcia z urzędu postępowania wznowieniowego, nie wymaga wydania orzeczenia stwierdzającego, że wskazywana usterka nie występuje.

W realiach niniejszej sprawy można byłoby zatem poprzestać jedynie na pisemnym poinformowaniu skazanego M. G. o braku podstaw do wszczęcia postępowania wznowieniowego z urzędu, jednakże za celowe uznano decyzję o

braku prawnych podstaw do wszczęcia postępowania wznowieniowego z urzędu podjąć w formie niezaskarżalnego zarządzenia.

[SOP]

[ł.n]